

DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE
KANSEN EN DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING, WONEN EN ONROEREND
ERFGOED

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de voorwaarden voor de schuldovername in het kader van een vrijwillige samenvoeging van gemeenten op 1 januari 2025
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

De Vlaamse Regering werkt een financieel ondersteuningspakket (schuldovername) uit voor de fusieoperaties die een bepaalde minimale schaalgrootte bereiken en ingaan vanaf de nieuwe lokale bestuursperiode in 2025. Deze nota geeft toelichting bij de voorwaarden voor deze schuldovername.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsdomein:

Kanselarij en Bestuur
Financiën en Begroting

Beleidsveld:

Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid
Budgettair beleid / financiële operaties

Beleidsdoelstelling: In de beleidsnota Binnenlands Bestuur 2019-2024 is aangekondigd dat de fusies van gemeenten worden gestimuleerd. Artikel 384 van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur bevat een specifieke bepaling over de financiële bonus die de Vlaamse overheid biedt bij samenvoeging, onder de vorm van een schuldovername. De Vlaamse Regering werkt een financieel ondersteuningspakket uit voor fusieoperaties die een bepaalde minimale schaalgrootte bereiken en ingaan vanaf de nieuwe lokale bestuursperiode op 1 januari 2025. Deze financiële ondersteuning (schuldovername) wordt gedifferentieerd naargelang de bereikte schaalgrootte. De gemeenten die uiterlijk op 31 december 2023 een gezamenlijk voorstel tot samenvoeging per 1 januari 2025 indienen bij de Vlaamse Regering, kunnen genieten van een overname van (een deel van) hun schulden door de Vlaamse overheid.

//

leningen en financieringen zij wensen te laten overnemen, met dien verstande dat er voorrang gegeven wordt aan klassieke leningen (en dus niet aan gestructureerde leningen).

De gemeenten die uiterlijk op 31 december 2023 een gezamenlijk voorstel tot samenvoeging per 1 januari 2025 indienen bij de Vlaamse Regering, kunnen genieten van een overname van hun schulden door de Vlaamse overheid ten belope van:

- 1° 200 euro per inwoner van de samen te voegen gemeenten met 20.000 tot en met 24.999 inwoners;
- 2° 300 euro per inwoner van de samen te voegen gemeenten met 25.000 tot en met 29.999 inwoners;
- 3° 400 euro per inwoner van de samen te voegen gemeenten met 30.000 tot en met 34.999 inwoners;
- 4° 500 euro per inwoner van de samen te voegen gemeenten met 35.000 of meer inwoners.

Het ontwerpbesluit bepaalt dat de maximale over te nemen schuld naargelang het inwonersaantal tussen de 200 euro en 500 euro bedraagt per inwoner van de samen te voegen gemeenten, met een maximum van 50 miljoen euro per samenvoeging. Daarbij worden de inwonersaantallen op 1 januari 2022, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatblad, als basis genomen.

Voor de bepaling van de schulden worden alle schulden van de samen te voegen gemeenten in rekening gebracht. Naast de rechtstreekse schulden aangegaan door de gemeenten worden ook de schulden die hun OCMW's en autonome gemeentebedrijven zijn aangegaan in rekening gebracht (artikel 384, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur).

Het gezamenlijke streefdoel van de overheid als geheel moet erin bestaan om de schuldovername te realiseren tegen de minste kosten. Daarom bepaalt het ontwerpbesluit dat de leningen die gemeenten nog opnemen na hun principiële beslissing tot samenvoeging en na de inwerkingtreding van het ontwerpbesluit, alleen voor schuldovername in aanmerking komen als er geen structuren aan verbonden zijn en de looptijd niet meer dan drie jaar bedraagt.

Het schuldniveau op 31 december 2022 bepaalt immers alleen het bedrag van de over te nemen schulden. De eigenlijke overname van de schulden gebeurt op 30 september 2024, na de behandeling van het samenvoegingsdecreet door het Vlaams Parlement.

Dat betekent dat alle leningen die de gemeenten opnemen in de periode voor de eigenlijke overname van de schulden door de Vlaamse overheid, in aanmerking kunnen komen voor de schuldovername. In dat geval is het aangewezen dat gemeenten bij beslissingen om nieuwe leningen op te nemen ook rekening houden met de impact op de Vlaamse begroting.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1

De gemeenten die uiterlijk op 31 december 2023 een gezamenlijk voorstel tot samenvoeging per 1 januari 2025 indienen bij de Vlaamse Regering, kunnen genieten van een overname van hun schulden door de Vlaamse overheid ten belope van:

- 1° 200 euro per inwoner van de samen te voegen gemeenten met 20.000 tot en met 24.999 inwoners;
- 2° 300 euro per inwoner van de samen te voegen gemeenten met 25.000 tot en met 29.999 inwoners;
- 3° 400 euro per inwoner van de samen te voegen gemeenten met 30.000 tot en met 34.999 inwoners;
- 4° 500 euro per inwoner van de samen te voegen gemeenten met 35.000 of meer inwoners.

Het ontwerpbesluit bepaalt dat de maximale over te nemen schuld naargelang het inwonersaantal tussen de 200 euro en 500 euro bedraagt per inwoner van de samen te voegen gemeenten, met een maximum van 50 miljoen euro per samenvoeging. Daarbij worden de inwonersaantallen op 1 januari 2022, zoals gepubliceerd in het Belgisch Staatblad, als basis genomen.

//

Voor de bepaling van de schulden worden alle schulden van de samen te voegen gemeenten in rekening gebracht. Naast de rechtstreekse schulden aangegaan door de gemeenten worden ook de schulden die hun OCMW's en autonome gemeentebedrijven zijn aangegaan, in rekening gebracht (artikel 384, tweede lid, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur).

De schuldovername gebeurt op 30 september 2024. Als het maximale bedrag per inwoner, vermeld in paragraaf 1, eerste en tweede lid, wordt overschreden, bepalen de samen te voegen gemeenten, met behoud van de toepassing van artikel 2, welke schulden worden overgedragen.

Artikel 2.

Dit artikel neemt de bepalingen van artikel 1 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 februari 2017 tot vaststelling van de nadere regels voor de schuldovername in het kader van de vrijwillige samenvoeging van gemeenten ongewijzigd over.

Bij de schuldovername wordt voorrang gegeven aan klassieke leningen. Dat zijn leningen met een vaste of variabele of herzienbare rentevoet (driemaandelijks, zesmaandelijks, jaarlijks, driejaarlijks of vijfjaarlijks). Die herziening gebeurt op basis van een referentierentevoet, die onafhankelijk van een financiële instelling wordt bepaald.

Bij de schuldovername wordt geen voorrang gegeven aan gestructureerde leningen. Dat zijn leningen waaraan een gestructureerd product is gebonden. Onder gestructureerde producten worden onder andere verstaan: swaps, opties, inflatiegebonden producten en andere. Bij de schuldovername kunnen er leningen zijn die specifieke risico's bevatten die het beheer ervan complex maken en die, wegens de evolutie van de onderliggende referentie, zoals bijvoorbeeld aandelenkoersen of inflatie, sterk wisselende rentekosten kunnen kennen. De leningen met structuren zullen maar voor de schuldovername in aanmerking komen als de gemeenten het maximale bedrag waar ze recht op hebben, niet behalen op basis van leningen zonder bijzondere structuren.

Artikel 3.

Dit artikel neemt de bepalingen van artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 februari 2017 tot vaststelling van de nadere regels voor de schuldovername in het kader van de vrijwillige samenvoeging van gemeenten ongewijzigd over.

Het gezamenlijke streefdoel van de overheid als geheel moet erin bestaan om de schuldovername te realiseren tegen de minste kosten. Daarom bepaalt dit artikel dat de leningen die gemeenten nog opnemen na hun principiële beslissing tot samenvoeging en na de inwerkingtreding van dit besluit, alleen voor schuldovername in aanmerking komen als er geen structuren aan verbonden zijn en de looptijd niet meer dan drie jaar bedraagt.

Het schuldniveau op 31 december 2022 bepaalt immers alleen het bedrag van de over te nemen schulden. De eigenlijke overname van de schulden gebeurt op 30 september 2024, na de behandeling van het samenvoegingsdecreet door het Vlaams Parlement.

Dat betekent dat alle leningen die de gemeenten opnemen in de periode voor de eigenlijke overname van de schulden door de Vlaamse overheid, in aanmerking kunnen komen voor de schuldovername. In dat geval is het aangewezen dat gemeenten bij beslissingen om nieuwe leningen op te nemen ook rekening houden met de impact op de Vlaamse begroting.

Artikel 4.

Met dit artikel wordt het besluit van de Vlaamse Regering van 24 februari 2017 tot vaststelling van de nadere regels voor de schuldovername in het kader van de vrijwillige samenvoeging van

////////////////////////////////////

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1º haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de voorwaarden voor de schuldovername in het kader van een vrijwillige samenvoeging van gemeenten op 1 januari 2025;

2º de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen te gelasten over het voormelde ontwerp van besluit het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2º, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend Erfgoed,

Matthias DIEPENDAELE

Bijlagen:

- Bijlage 1: het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering
- Bijlage 2: het advies van de Inspectie van Financiën
- Bijlage 3: het begrotingsakkoord

////////////////////////////////////